

**Střední škola strojní, stavební a dopravní,
Liberec II, Truhlářská 360/3, příspěvková organizace**

Provozní řád praktického vyučování

V návaznosti na školský zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a platný školní řád jsou žáci, učitelé odborného výcviku i vedoucí učitelé odborného výcviku Střední školy strojní, stavební a dopravní (dále jen SŠSSaD) povinni dodržovat tento provozní řád praktického vyučování.

Provozní řád praktického vyučování je platný pro výuku předmětu odborný výcvik, předmětu praktická cvičení a odborné praxe ve školních dílnách i na odloučených pracovištích.

Praktické vyučování se řídí učebními dokumenty, tematickými plány a dle potřeby přeřazovacím plánem na příslušný školní rok.

I.

Organizace praktického vyučování:

1. Výuka odborného výcviku začíná v 7.00 hodin. V rámci odborného výcviku může být pro druhý a vyšší ročník zařazena 1 hod. praktických cvičení denně. Praktické vyučování končí pro první ročník ve 13:30 hod., pro druhý a vyšší ročníky ve 14:30 hod. Případné změny vyučovací doby stanoví ředitel SŠSS a D. Vyučovací hodina praktického vyučování je 60 min.
2. Učitel odborného výcviku provede před zahájením výuky kontrolu pracoviště (dílny) z hlediska předpisů BOZP a PO, vybavení žáků pracovním oděvem a ochrannými pomůckami. Po zahájení výuky seznámí učitel odborného výcviku žáky s průběhem pracovního dne a podmínkami hodnocení.
3. Pedagogičtí pracovníci (učitelé odborného výcviku-UOV) jsou povinni dbát na dodržování režimu učebního dne, tj. zahájení pracovního dne, vč. popisu a určení úkolů jednotlivým žákům a upozornění na možnost úrazu při vykonávané činnosti. Během dne vykonávat pravidelnou kontrolu prováděných prací.
4. První pracovní přestávka je určena na dobu v rozmezí od 9.30 - 10.30 hodin dle oborů.
5. Druhá přestávka probíhá v rozpětí 11:45 hod - 13:45 hod dle oborů. Přestávky při výuce na smluvním pracovišti jsou shodné s přestávkami zaměstnanců, kde žáci praxi vykonávají. Přestávky se do doby vyučování nezapočítávají. Pokud je druhá přestávka využita také na oběd UOV, musí být vždy určen nejméně jeden UOV, který vykonává dohled na všech pracovištích.
6. Celkově má žák nárok v průběhu učebního dne na úhrn přestávek v trvání 30 minut. Jejich začátek a konec určuje učitel odborného výcviku ve vymezeném rozpětí a nelze je v rozvrhu dne vypustit.
7. Šatny žáků jsou v pracovní době uzamčené. Otvírají se jen v době pracovní přestávky, na konci směny popř. ve výjimečných případech schválených UOV.

8. Každý den ke konci odborného vyučování dává učitel odborného výcviku žákům příkaz k úklidu dílny a pracovních stolů. Poslední pracovní den v týdnu se provádí úplný úklid dílny, t.j. úklid pracovních stolů, určených částí dílen, chodeb i ostatních místností a okolí dílen dle rozpisu. Učitel odborného výcviku zkontroluje úplnost pracovního nářadí žáků své skupiny. Případné nedostatky ihned řeší.
9. Každý den před ukončením vyučování, provede učitel odborného výcviku zhodnocení dne a činnost každého žáka nebo skupiny. Hodnocení dne a činnosti lze provádět i formou sebehodnocení žáků. Na závěr výuky provede učitel odborného výcviku dotaz na žáky, zda se některému z nich nestal v průběhu vyučovacího dne úraz.
10. Při odchodu žáků ze šaten, po ukončení odborného výcviku, je učitel odborného výcviku povinen zkontrolovat pořádek v šatnách a jejich uzamčení.
11. Za svévolné poškození, zničení nebo ztrátu strojů, nářadí, zařízení dílny a sociálního zařízení bude proti viníku nebo celé skupině zavedeno škodní řízení v souladu se zákoníkem práce § 391 odst. 1 a vzniklá škoda musí být nahrazena.
12. Nářadí a osobní ochranné pracovní prostředky a pomůcky žáků eviduje učitel odborného výcviku a dbá o jejich úplnost.
13. Proškolení žáků ze zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci provádí prokazatelně učitel odborného výcviku. Řídí se tematickým plánem a proškolení opakuje vždy při změně pracoviště, technologie, pracovního zařízení nebo v případě nutnosti, minimálně však 1 x za 2 měsíce. Záznamy o proškolení žáků zapisuje UOV do „Zápisníku bezpečnosti práce“. Zápisníky uchovává u sebe a předává je na závěr roku s deníkem evidence zástupci ředitele pro praktické vyučování.
14. Objekty v areálu SŠSSaD Pavlovice - Letná otevírá, v pracovní dny, v 6.30 hod. a uzavírá v 15.30 hod. školník. Pobyť nebo práce v dílnách mimo tuto dobu je možný pouze se souhlasem ředitele SŠSSaD nebo jeho zástupce.
15. Objekt v areálu SŠSSaD Řepná otevírá v pracovní dny, nejdříve v 6.30 hod. a uzavírá nejpozději v 15:30 hod. pověřený pracovník. Pobyť nebo práce v dílnách mimo tuto dobu je možný pouze se souhlasem ředitele SŠSSaD nebo jeho zástupce.

II.

Žák má zejména tato práva:

1. Žák má právo být na začátku výuky odborného výcviku seznámen s obsahem a průběhem vyučovacího dne.
2. Žák má právo získat informace o hodnocení své práce po ukončení zadaného úkolu.
3. Žák má v průběhu pracovního dne právo na přestávky v celkové délce trvání 30 minut.
4. Žáku nesmí být nařízena práce ve dnech pracovního klidu, pracovního volna ani práce přesčas.

5. Žák má právo být za kvalitně a správně provedenou produktivní práci odměněn podle platných předpisů.
6. Žák má po úspěšném ukončení školní docházky právo na vykonání závěrečných zkoušek dle školského zákona a vyhlášky č. 47/2005 Sb.

III.

Žák je povinen zejména :

1. Být při začátku odborného výcviku připraven na stanoveném pracovišti. Pracoviště může opustit až po ukončení vyučování. V době odborného výcviku povoluje žákům odchod z dílny nebo pracoviště pouze učitel odborného výcviku.
2. Do budovy dílen přicházet nejméně 15 minut před zahájením učebního dne.
3. Každý žák je před započatím práce povinen přezkontrolovat si všechno své nářadí, přístroje a stroje, potřebné k pracovním úkonům a zjištěné závady ihned ohlásit učiteli odborného výcviku.
4. Vykonávat jen práce přikázané učitelem odborného výcviku.
5. Počínat si při práci tak, aby neohrožoval zdraví a život svůj ani svých spolužáků a používat osobní ochranné pomůcky a prostředky. Pracovat soustředěně a neobtěžovat spolužáky při práci.
6. Dodržovat bezpečnostní předpisy, zdravotní a hygienické předpisy, předpisy a zákonná ustanovení o požární ochraně a příkazy učitele odborného výcviku. Při práci na stroji mít vždy všechny bezpečnostní kryty v aktivní poloze.
7. Používat pracovní oděv a obuv, udržovat je v pořádku a čistotě.
8. Ihned oznámit učiteli odborného výcviku závady, které ohrožují bezpečnost a zdraví pracovníků v dílně a také závady, které by mohly způsobit požár a oznámit učiteli odborného výcviku každé poranění a toto si nechat ošetřit.
9. Při práci na strojích a zařízeních je žák povinen řídit se pokyny učitele odborného výcviku, návodem na obsluhu příslušných strojů a zařízení.
10. Hlásit učiteli odborného výcviku každý úraz, ke kterému došlo v dílně a také každý úraz, ke kterému došlo v mimopracovní době.
11. Soukromé věci ukládat do uzamčených skříněk v šatně. Výjimkou je ukládání cenných věcí žáků, které se řídí dle oddílu IV., odst. 11 tohoto řádu.
12. Hlásit veškeré ztráty osobních věcí, ihned po zjištění, učiteli odborného výcviku. Na pozdější hlášení nemůže být brán zřetel.

IV.

Žákům v dílnách a na odloučených pracovištích se zakazuje:

1. Svévolně spouštět, zastavovat, vypínat, zapínat a regulovat stroje a zařízení mimo stanovený pracovní a technologický postup.
2. Ponechat spuštěné pracovní stroje bez dohledu.
3. Provádět opravy strojů za chodu zejména natahovat a stahovat řemeny, seřizovat rychlost atp. Odstraňovat bezpečnostní kryty a zábrany.
4. Provádět jakékoliv montážní a údržbářské práce na výrobních a rozvodných zařízeních, která jsou připojena k elektrické síti.
5. Přecházet nebo podávat předměty přes pohybující se stroje a zařízení, nebo jejich součásti.
6. Půjčovat si stroje a nářadí z jiných provozoven nebo dílen než je určeno učitelem odborného výcviku. Přinášet materiál z jiných skladů, provozoven nebo dílen, než je určeno učitelem odborného výcviku.
7. Provádět jiné práce, než jaké byly žákovi určeny učitelem odborného výcviku.
8. Odstraňovat a svévolně ničit výstražné tabulky a značky a jiné bezpečnostní a protipožární pomůcky a zařízení.
9. Znečišťovat a svévolně ničit sociální a hygienické zařízení.
10. Nosit nebo donášet věci a předměty, které by ohrožovaly další spolužáky a zaměstnance SŠSS a D. Zvláště je zakázáno zejména nošení zbraní, zapalovačů všeho druhu, alkoholických nápojů vč. piva, drog a omamných prostředků, nevhodné literatury apod.
11. Přinášení cenných předmětů, větších částek peněz, hudebních nástrojů a přístrojů reprodukční techniky jako např. rádia, přehrávače, další audio a videotechniku apod.
12. Je také zakázáno používat mobilních telefonů a vysílaček v době výuky.
13. Případná ztráta, zničení nebo znehodnocení předmětů donesených na pracoviště a vyjmenovaných v bodě 11 a 12. se na pracovišti neřeší ani nevyšetřuje.
14. Po dobu vyučování (včetně přestávek) žák nesmí opustit vnější a vnitřní prostory dílen a školy a všech jejich objektů bez souhlasu učitele odborného výcviku.
15. **Je zakázáno kouření** v souladu se zákonem č. 65/2017 Sb. ve vnějších i vnitřních prostorách školy a všech jejich objektů.

V.

Příchod a odchod žáků na praktické vyučování:

1. Do dílen přicházejí žáci stanoveným vchodem.
2. Svačinu si žáci nosí z domova a k zajištění pitného režimu slouží nápojové automaty.
3. K dopravě do dílen je nejlépe použít MHD nebo dopravu pěší.

VI.

Ostatní ustanovení:

1. Je-li při absenci žáka (součet omluvené i neomluvené absence) na hodinách praktického vyučování, delší než 30% hodin (i za část školního roku), není žák z předmětů praktického vyučování klasifikován. V termínu určeném pedagogickou radou může vykonat doplňkovou zkoušku, kterou určuje příslušný vedoucí učitel odborného výcviku (dále jen VUOV).
2. Žáci třetích ročníků určených oborů musí provést ročníkovou práci. Práce je zahájena v průběhu měsíce září výběrem tématu a ukončena v průběhu měsíce dubna příslušného školního roku. Práci hodnotí průběžně učitel odborného výcviku a jedenkrát za pololetí komise složená z vedoucího učitele odborného výcviku a dvou učitelů odborného výcviku. Žák, který tuto práci průběžně nevykonává a práce nemůže být během školního roku hodnocena, nemůže být z předmětu odborný výcvik klasifikován. Žáci umístění celoročně na provozních pracovištích tuto práci nekonají.
3. Není-li žák klasifikován za první pololetí běžného školního roku z předmětu odborný výcvik, může si klasifikaci doplnit podle rozhodnutí pedagogické rady. Je-li i dále z předmětu neklasifikován (známku si nedoplnil), musí v termínu před zahájením nového školního roku prokázat znalosti a dovednosti umožňující navázat vědomostmi na vyučovanou látku vyššího ročníku.
4. Doplnění klasifikace z předmětu odborný výcvik u žáků, kteří byli z předmětu odborný výcvik neklasifikováni či jsou klasifikováni nedostatečně, mohou si známku z tohoto předmětu opravit či doplnit takto:
 - a) žák (u nezletilých jeho zákonný zástupce) musí písemně požádat prostřednictvím VUOV, ředitele školy o možnost doplnění klasifikace z předmětu odborný výcvik. Svoji žádost řádně odůvodní a doloží souhlasem odborné firmy, která mu umožní vykonávat odborný výcvik na svém pracovišti v předepsaném rozsahu. Ředitel školy o této žádosti rozhodne.
 - b) žák, který dostane souhlas k doplnění klasifikace nebo opravě známky dle odstavce a), přinese v termínu určeném VUOV od odborné firmy doklad o vykonání praxe v určeném časovém rozsahu. V termínu určeném pedagogickou radou pak vykoná doplňující zkoušku určenou VUOV. Zkouška bude klasifikována dle školního řádu.

5. Praktická cvičení jsou formou praktického vyučování, jsou klasifikována v rámci praktického vyučování v předmětu odborný výcvik a jsou zaměřena na seznámení žáků s pracovními postupy, novými technologiemi, na opakování zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví a další organizační otázky praktického vyučování.
6. Pro potřebu zabezpečení závodního stravování je pro zaměstnance úseku PV vymezen pojem místně oddělené pracoviště takto: Místně oddělené pracoviště je takové pracoviště, kde pracuje UOV s žáky určené skupiny na produktivní práci a není z časových důvodů možné, aby se stravoval v některé výdejně při zřízení při školní jídelně.
7. Zakázky produktivní práce pro úsek PV se přijímají podle zvláštní směrnice.
8. Výuka žáků na smluvních pracovištích ve firmách je prováděna na základě zájmu odborných firem fyzických nebo právnických osob o výchovu mladých odborníků. Žáci, o které firma požádá, jsou po odsouhlasení zařazeni do této alternativní výuky. Před jejich umístěním do alternativní výuky musí být podepsána mezi subjekty smlouva o zajištění praktického vyučování. Pracoviště musí být schváleno zástupcem ředitele pro praktické vyučování nebo jím pověřeným pedagogickým pracovníkem.

Tento „Provozní řád praktického vyučování“ je vypracován pouze pro potřeby školních dílen SŠSSaD a odloučených pracovišť školy. Řídí se podle něho odborný výcvik a praktická cvičení v dílnách, svářečské škole i na odloučených pracovištích. Nenahrazuje ani neruší platný školní řád ani obecně závazné právní předpisy v platném znění.

Provozní řád nabývá účinnosti dnem podpisu ředitelem SŠSSaD.

V Liberci dne 2. 9. 2019

Mgr. Jan Samšiňák
ředitel